

Vergaderjaar 2009–2010

32 317

JBZ-Raad

K

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 25 juni 2010

De vaste commissie voor de JBZ-Raad¹ heeft met belangstelling kennis genomen van de brief van de minister van Justitie van 25 mei 2010 waarin hij ingaat op vragen die de commissie heeft gesteld over de aanbeveling van de Europese Commissie aan de Raad om haar te machtigen onderhandelingen te openen met de Verenigde Staten overeen een nieuwe, meerjarige overeenkomst over de beschikbaarstelling van banktransactiegegevens in het kader van het Terrorist Finance Tracking Programme (SWIFT-overeenkomst)².

Naar aanleiding daarvan heeft zij de minister op 8 juni 2010 een brief gestuurd met het verzoek om een overzicht van de stand van zaken zodra meer concrete informatie over de inhoud van de SWIFT-overeenkomst beschikbaar is.

De minister heeft op 24 juni 2010 gereageerd.

De commissie brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor de JBZ-Raad,
Kim van Dooren

¹ Samenstelling:

Holdijk (SGP), Dölle (CDA), Van de Beeten (CDA), Broekers-Knol (VVD), De Graaf (VVD), Eigeman (PvdA), Kox (SP) voorzitter, Staal (D66), Franken (CDA) vicevoorzitter, Van Bijsterveld (CDA), Duthler (VVD), Van Kappen (VVD), Haubrich-Gooskens (PvdA), Meurs (PvdA), K.G. de Vries (PvdA), Peters (SP), (PvdA), Reuten (SP), Vliegenthart (SP), Kuiper (CU), Lagerwerf-Vergunst (CU), Böhler (GL), Strik (GL), Koffeman (PvdD), Yildirim (Fractie-Yildirim) en Tiesinga (CDA).

² Zie Kamerstukken I 2009/10, 32 317, F.

BRIEF AAN DE MINISTER VAN JUSTITIE

Den Haag, 8 juni 2010

De vaste commissie voor de JBZ-Raad heeft met belangstelling kennis genomen van uw brief van 25 mei 2010 waarin u ingaat op vragen die de commissie heeft gesteld over de aanbeveling van de Europese Commissie aan de Raad om haar te machtigen onderhandelingen te openen met de Verenigde Staten overeen nieuwe, meerjarige overeenkomst over de beschikbaarstelling van banktransactiegegevens in het kader van het Terrorist Finance Tracking Programme (SWIFT-overeenkomst)¹. De commissie heeft begrip voor het feit dat in deze fase van de onderhandelingen nog niet veel gezegd kan worden over de inhoud van deze overeenkomst. Zij ontvangt graag van u – desnoods (deels) vertrouwelijk – een overzicht van de stand van zaken zodra meer concrete informatie over de inhoud van de SWIFT-overeenkomst beschikbaar is. De commissie is voornemens nog voor het zomerreces op basis van de beschikbare informatie een standpunt over de gewenste inhoud van de overeenkomst in te nemen.

De vicevoorzitter van de vaste commissie voor de JBZ-Raad,
H. Franken

¹ Zie Kamerstukken I 2009/10, 32 317, F.

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 juni 2010

Op 8 juni jl. verzocht u mij u een overzicht van de stand van zaken met betrekking tot de inhoud van de zogenaamde SWIFT-overeenkomst te doen toekomen, op het moment dat daar meer informatie over beschikbaar zou zijn. Thans is dat het geval.

Op 11 juni jl. hebben de Europese Commissie en de Verenigde Staten op ambtelijk niveau overeenstemming bereikt over de nieuwe ontwerpovereenkomst. De tekst zal nu in beginsel als A-punt ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Raad van Ministers van de EU, die bijeenkomt in de samenstelling van de Landbouwrada op 28–29 juni a.s., en zoals gebruikelijk dan over A-punten kan beslissen, en daarna aan het Europees Parlement. De thans ook in Nederlandse vertaling beschikbare tekst van de ontwerp-Raadsbesluiten tot goedkeuring en sluiting van de nieuwe ontwerpovereenkomst¹ voeg ik te uwer kennisneming als bijlagen² bij deze brief.

De Nederlandse regering stemt in met de voorliggende ontwerpovereenkomst en hoopt dat deze, gelet op het grote belang van voortzetting van de intensieve samenwerking met de Verenigde Staten op het terrein van de bestrijding van terrorisme(financiering), spoedig in werking zal kunnen treden. De Europese Commissie streeft naar goedkeuring van de overeenkomst door het Europees Parlement in de eerste week van juli.

De ontwerpovereenkomst voorziet, anders dan de in februari verworpen overeenkomst, niet meer in toepassing van de rechtshulpovereenkomsten met de Verenigde Staten als mechanisme voor informatieoverdracht, maar in een centrale rol voor Europol. In concreto zal deze organisatie gaan verifiëren of de – onder Amerikaanse wetgeving uitgevaardigde – verzoeken om de verstrekking van op het grondgebied van de EU opgeslagen gegevens betreffende het betalingsberichtenverkeer over financiële overdrachten en aanverwante gegevens voldoen aan de in de artikel 4, tweede lid, van de in de ontwerpovereenkomst genoemde criteria. Artikel 12, eerste lid, van de ontwerpovereenkomst voorziet daarbij bovendien in de aanwijzing van onafhankelijke toezichthouders op de gegevensverstrekking, onder wie een persoon die door de Europese Commissie zal worden aangewezen.

De ontwerpovereenkomst bevat meer waarborgen op het gebied van dataprotectie en individuele rechtsbescherming dan de vorige overeenkomst. Ter illustratie daarvan een aantal voorbeelden: de US Treasury zal ingevolge artikel 14 onder meer een website openen met allerlei juridische en praktische informatie voor (EU) burgers over het Terrorist Finance Tracking Program (TFTP). Artikel 15 regelt het recht op informatie door tussenkomst van de nationale toezichthoudende autoriteit en belast de Privacy Officer van de US Treasury met deze taak aan Amerikaanse zijde. Artikel 16 voorziet in de mogelijkheid van rectificatie, blokkeren en verwijderen van gegevens bij onjuiste vermelding of verwerking. Voor het doorgeven van informatie aan derde landen is voortaan ingevolge artikel 7 voorafgaande toestemming van de betrokken lidstaat vereist, d.w.z. de lidstaat waarvan de desbetreffende persoon burger of ingezetene is. De regeling ten aanzien van niet-discriminatoire «redress» in artikel 18 is verbeterd en de overeenkomst bevat in artikel 13 ook een solide evaluatiemechanisme. Er wordt verder in de preambule van de ontwerpovereenkomst en door middel van een afzonderlijke verklaring

¹ Doc. 11222/10 JAI 556 USA 86 RELEX 561 DATAPROTECT 49 EN 11223/10 JAI 557 USA 87 RELEX 562 DATAPROTECT 50. Daarbij zij aangetekend dat er een corrigendum is uitgegaan met betrekking tot het eerstgenoemde document: artikel 12, derde lid, van de ontwerpovereenkomst wordt geschrapt. Bovendien zal in het ontwerp-Raadsbesluit tot sluiting een nieuw artikel 2 worden ingevoegd, luidende: «The Commission is invited to submit to the Parliament and the Council, no later than one year from the entry into force of this agreement, a legal and technical framework for the extraction of data on EU territory» (Noot: Nederlandse vertaling is nog niet beschikbaar).

² Ter inzage gelegd op de afdeling Inhoudelijke ondersteuning onder griffie nr. 145543.07

van de Raad een duidelijke koppeling gelegd met het nog tot stand te brengen specifieke dataproductieverdrag tussen de EU en de Verenigde Staten.

Tot slot doet de ontwerpovereenkomst recht aan de wens van onder meer de Nederlandse regering, verschillende andere lidstaten en het Europees Parlement te komen tot een grotere mate van reciprociteit bij de informatie-uitwisseling tussen de Verenigde Staten en de EU in het kader van deze overeenkomst. Naast een verplichting tot spontane informatie-verstrekking voor de Verenigde Staten in artikel 9 en de in artikel 10 genoemde mogelijkheid van zoekopdrachten in de TFTP-databank vanuit de EU bevat artikel 11 van de overeenkomst ook een voorziening voor de situatie dat de EU zijn eigen «TFTP» ontwikkelt.¹ In deze bepaling is bovendien vastgelegd dat de Verenigde Staten daarbij zullen helpen.

De minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

¹ Zie ook de vorige voetnoot.